

A bioetika aktuális kérdései

Dr. Kovács József
Bioetikus, pszichoterapeuta,
egyetemi tanár, igazgató
Semmelweis Egyetem,
Magatartástudományi Intézet.

A bioetika kialakulása

- ↪ Kialakulása a 60-as években kezdődött.
- ↪ Kialakulásának okai:
  - ↪ A biológia és az orvostudomány fejlődése
  - ↪ A 60-as évek polgárjogi, fogyasztói mozgalmai.
  - ↪ Az emberi jogi megközelítés előtérbe kerülése.

A bioetika formái

↳ Piros bioetika

↳ az orvostudomány és a biológia által felvetett etikai kérdéseket vizsgálja

↳ Zöld bioetika

↳ környezeti etika

↳ népesedési etika

A piros bioetika részei

- ↪ elméleti bioetika
- ↪ klinikai etika
- ↪ politikai bioetika
- ↪ kulturális bioetika

A bioetika jellemzői.

- ↪ Kritikai, filozófiai jellegű.
- ↪ Interdiszciplináris (nem csak orvosok úzik!)
- ↪ Az emberi egészség holisztikus megközelítése jellemzi.
- ↪ Demedikalizál.
- ↪ Deprofessionalizál.
- ↪ Bioetika=demedikalizált orvosi etika.

A tájékozott beleegyezés

- ↪ Az egyszerű beleegyezés
- ↪ Az orvosi paternalizmus
- ↪ A Salgo-eset
- ↪ A tájékozott beleegyezés doktrínája
  - ↳ szakmai standard
  - ↳ objektív standard
  - ↳ szubjektív standard

Igazságosság az egészségügyben.

↳ Makroallokáció

↳ felső szint

↳ alsó szint

↳ Mikroallokáció

↳ felső szint

↳ alsó szint

A sorolás fogalma

- ↪ Az elméletben a retorika: mindenkinek mindent.
- ↪ A gyakorlatban: sorolás
- ↪ A sorolás fajtái:
  - ↳ kemény (explicit) sorolás
  - ↳ puha (implicit) sorolás

A kemény sorolás

- ↪ Seattle-i vesebizottság
- ↪ Kemény sorolás ritka, mert:
  - ↳ az elosztási kritériumokban nehéz egyetértésre jutni
  - ↳ politikailag kényes
- ↪ A gyakorlatban: a fizetőképességi elv
  - ↳ legális forma: kétrétegű egészségügy
  - ↳ illegális, kvázi legális formák: korrupció, paraszolvencia.

A puha sorolás

- ↪ Inoperábilis gyomorrák: meddig kell transzfúziót adni vérzés esetén?
- ↪ Torokfájásnál kell-e azonnal torokváladék leoltást végezni?
- ↪ Vesedialízis elosztása Angliában

Ajánlott irodalom

- ↪ Dr. Kovács József: A modern orvosi etika alapjai. Bevezetés a bioetikába. (Második, átdolgozott kiadás) Budapest: Medicina Könyvkiadó, 2006
- ↪ Dr. Kovács József: Bioetikai kérdések a pszichiátriában és a pszichoterápiában. Budapest: Medicina Könyvkiadó, 2007.

Ajánlott irodalom

↪ Dr. Kovács József (2017) (szerk.): A biotechnológia etikai kérdései. (E-book, Semmelweis Kiadó, www.semmelweiskiado.hu) (p. 287)

